

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

میکروبیولوژی طبی

جلد دوم

روح‌الله رویین

(استاد دانشگاه کاتب)

سرشناسه:	رویین، روح الله، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدید آور:	میکروبیولوژی طبی، جلد دوم / روح الله رویین.
مشخصات نشر:	کابل، انتشارات دانشگاه کاتب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری:	قطع وزیری / ۳۱۹ ص.
موضوع:	طبی.
موضوع به انگلیسی:	Medical Microbiology

نام کتاب:	میکروبیولوژی طبی / جلد دوم
نویسنده:	روح الله رویین
ناشر:	انتشارات دانشگاه کاتب
ویراستار:	علی نظری
برگ آرا و طراح جلد:	نشر واژه
چاپ اول:	بهار ۱۳۹۵
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
چاپ:	نشر واژه
قیمت:	۴۰۰ افغانی
آدرس دانشگاه کاتب:	کابل، سرک دارالامان، روبروی لیسه حبیبیه

تمامی حقوق مادی و معنوی اثر (چاپ، کپی، عکس، انتشار الکترونیکی و غیره) برای ناشر محفوظ است.
با متخلف برخورد قانونی صورت می گیرد.

مراکز پخش و فروش:

شعبه اول: کابل، چهارراهی پل سرخ، مارکیت ملی، دکان شماره ۱۷، نشر واژه، ۰۷۸۰۷۴۷۳۶۷
شعبه دوم: کابل، چوک شهید مناری، مارکیت محمدی، دکان شماره ۳۵، نشر واژه، ۰۷۴۴۰۲۹۵۷۰

فهرست

۱۱ ساختمان ویروس ها	فصل اول
۲۳ طبقه بندی ویروس ها	فصل دوم
۳۱ انقسام ویروس ها	فصل سوم
۴۵ بیماری زایی انتانات ویروسی	فصل چهارم
۶۱ مکانیزم های دفاعی میزبان	فصل پنجم
۶۹ تشخیص لابراتواری انتانات ویروسی	فصل ششم
۷۷ واکسین ها و دواهای ضد ویروسی	فصل هفتم
۸۷ ویروس های DNA بدون پوشش	فصل هشتم
۱۰۹ ویروس های DNA پوش دار	فصل نهم
۱۴۹ ویروس های هیپاتیت	فصل دهم
۱۷۷ ویروس های RNA دارای زنجیر مثبت	فصل یازدهم

۱۹۷ ویروس‌های RNA دارای زنجیر منفی	فصل دوازدهم
۲۲۹ ویروس‌های دارای dsRNA: رتوویروس‌ها	فصل سیزدهم
۲۳۷ رتروویروس‌ها و ایدز	فصل چهاردهم
۲۶۷ مایکولوژی اساسی	فصل پانزدهم
۲۸۱ مایکولوژی کلینیکی	فصل شانزدهم

سخن ناشر

با نگاهی به جوامع پیشرفته، در می‌یابیم که یکی از کلیدهای رشد و ترقی چشم‌گیر این جوامع، تحقیقات و بررسی‌های مستند علمی آنان است. آنان از طریق کشف دانش نو، نه تنها از میزان درس‌های خود کاسته‌اند، بلکه در پیش‌بینی‌های‌شان مستدل‌تر و چیره‌تر، و در انجام امور، مجهزتر شده‌اند. نکته مهم‌تر در این امر، نشر نتایج و یافته‌های تحقیقات‌شان است. انتشار یافته‌ها و نتایج، موجب افزایش سطح دانش و اطلاعات سایر جوامع و هم‌چنین باعث معرفی نویسندگان و پژوهشگران شده است. به خاطر اهمیت تحقیق و نشر آثار علمی، امروزه یکی از ملاک‌های رتبه‌بندی سیستم‌های علمی، تعداد مقالات و آثار علمی چاپ‌شده در آن کشور و سیستم علمی است. با توجه به این موضوع، دانشگاه کاتب همیشه توجه خاصی به تحقیقات و نشر آثار علمی اساتید داشته و دارد. جدی‌ترین اولویت در طرح‌های استراتژیک، برنامه‌ریزی براساس نتایج تحقیقات بوده است. دانشگاه کاتب تا کنون به این امر توجه داشته و تلاش دارد که علاوه بر افزایش درس و توانمندی‌های محصلان، به افزایش دانش و اطلاعات جامعه هم توجه کند. بر این اساس دانشگاه کاتب مدیریت تحقیقات علمی را ایجاد کرده است.

یکی از مشکلات اساسی در دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی در افغانستان، کمبود منابع درسی برای محصلان است. تعداد مؤسسات تحصیلات عالی هر روز رو به افزایش است و رشته‌های جدید تحصیلی ایجاد می‌گردند و هم‌چنین سرفصل‌های جدید و منابع درسی برای محصلان معرفی

می‌گردند. از آنجایی که فرهنگ نگارش، چاپ و نشر کتاب در افغانستان پیشرفت نیافته است، دانشجویان در جهت تهیه منابع سرگردان‌اند. به همین جهت مدیریت تحقیقات علمی دانشگاه کاتب با ایجاد مرکز انتشارات، تلاش دارد که با حمایت از استادان و نویسندگان و چاپ کتاب‌های درسی، خلأ موجود در سیستم‌های علمی تحصیلات عالی را پر کند. حاصل این تلاش تاکنون تهیه و چاپ مجلات و کتاب‌های درسی و غیردرسی بوده است.

مدیریت تحقیقات علمی دانشگاه کاتب با نشر آثار علمی معیاری و استاندارد امید به آن دارد که یک الگوی مناسب برای سایر مراکز علمی باشد، و این دانشگاه از نشر و چاپ کتاب‌های درسی و غیردرسی حمایت می‌کند. علاقه‌مندان و دوست‌داران علم و دانش می‌توانند از طریق وبسایت www.kateb.edu.af/rm از اخبار و تازه‌های نشر دانشگاه کاتب باخبر شوند.

دکتر سید جعفر احمدی

مدیر تحقیقات علمی دانشگاه کاتب

پیشگفتار

کتاب‌های متعددی در زمینه‌ی علم میکروبیولوژی تالیف شده‌اند. برخی از این کتاب‌ها چنان وسیع و گسترده به بررسی جزئیات میکروبیولوژی پرداخته‌اند که بیش از نیاز محصلین می‌باشد. از طرف دیگر در بسیاری از جزوه‌های درسی که مورد استفاده محصلین قرار می‌گیرند موضوعات بصورت بسیار خلاصه و گذرا بررسی شده، طوریکه بسیاری از مطالب علمی مهم و ضروری در آن گنجانیده نشده است. بنابراین خلاء یک مجموعه فشرده، کامل و بروز در مطابقت با کوریکولم درسی فاکولته طب احساس می‌گردد.

این کتاب برای محصلین طب و سایر رشته‌های علوم طبی تحریر گردیده و شامل بخش‌های ویروولوژی و میکولوژی می‌باشد که در فصل‌های ابتدایی موضوعات عمومی و ویروس شناسی از قبیل ساختمان، بیماری‌زایی، روش‌های تشخیص لابراتواری، دواها و واکسین‌های ضد ویروسی بررسی شده و در ادامه ویروس‌ها و فنگس‌های مهم طبی بصورت جداگانه مورد مطالعه قرار گرفته است. در این کتاب تلاش صورت گرفته تا متن بصورت روان تحریر شده و از مطالب قابل اعتماد و بروز استفاده گردد. همچنان تصاویر قابل فهم و جداول متعددی درج شده تا درک مطلب و بخاطر سپردن آن را تسهیل نموده و آموختن میکروبیولوژی را برای محصلین آسان‌تر و دلپذیرتر سازد.

در شروع هر فصل موضوعات مورد بحث در همان فصل یادآوری شده تا محصلین عزیز متوجه موضوعات مورد بحث در آن فصل شوند و یک مفکوره در ذهن‌شان خلق شود. خلاصه موضوعات

در اخیر هر فصل تحریر گردیده و سعی به عمل آمده تا نکات کلیدی در آن گنجانیده شده باشد تا محصلین عزیز بتوانند بیشتر به نکات مذکور توجه نموده و آن را بخاطر بسپارند. کتاب‌های متعددی به‌عنوان مأخذ در بخش میکروبیولوژی موجود می‌باشند، از این رو مأخذ عمده در تالیف این کتاب میکروبیولوژی مصور لیبینکات قلمداد گردیده است و در قدم‌های بعدی از سایر کتاب‌های معتبر دنیا به شمول میکروبیولوژی جاوتز، میکروبیولوژی وارن لیونسون، اساسات میکروبیولوژی، مرور سریع میکروبیولوژی و ایمونولوژی و غیره نیز به‌عنوان مأخذ کار گرفته شده است.

بدون تردید متن کتاب حاضر عاری از خطا و لغزش نیست. تذکر اساتید، دانشجویان و خوانندگان گرامی را در اصلاح آن ارج می‌نهم. ارسال هرگونه پیشنهاد، انتقاد و اصلاح از طریق تلفن و نامه الکترونیک موجب امتنان است.

در پایان این کتاب را به خانواده مهربانم تقدیم می‌کنم، که با عاطفه‌ی سرشار و زحمات بی‌دریغ و ایثارگرانه‌ی خود، همواره پشتیبان و مایه‌ی دلگرمی‌ام بوده است.

روح‌الله رویین

استاد میکروبیولوژی دانشکده طب دانشگاه کاتب

rohullahroien@yahoo.com